

Att.: Digitaliseringsministeriet

Kære Caroline Stage

Danmark og Europa står ved en skillevej i en geopolitisk brydningstid, hvor vi sakker bagud på kritiske digitale teknologier. Med regeringens handlingsplan for digital suverænitet kan vi give dagsordenen et nødvendigt rygstød i retning af større digital handlefrihed. Den mulighed skal vi gribe. Det kræver, at handlingsplanen sætter en tydelig politisk retning, der kan danne grundlag for langvarig forandring. Planen bør derfor tydeligt beskrive, hvad vi vil opnå, hvilke handlinger der skal føre os dertil, og hvem der skal gøre hvad på kort, mellemlang og langt sigt.

Digital suverænitet er ikke et spørgsmål om at bygge mure, men om at åbne døre. Det er samtidig ikke en binær størrelse, men et spørgsmål om grader af selvbestemmelse og kontrol. Vi skal ikke kunne alting selv – det er der ingen, der kan – men vi skal sikre større valgfrihed mellem europæiske og ikke-europæiske løsninger.

Over 80 pct. af Europas digitale infrastruktur importeres i dag fra tredjelande. Det gør os sårbare og udfordrer vores handlefrihed, men det udstiller også et dybereliggende problem. Hovedårsagen til vores svækkede suverænitet skal findes i en svækket konkurrenceevne herunder særligt på det digitale område. I jagten på konkurrenceevne bredt set har vi som anvendere af teknologi gennem årtier naturligvis valgt de bedste digitale løsninger på markedet – ofte løsninger der ikke er europæiske. Men det skyldes, paradoksalt nok, manglende konkurrenceevne på et andet område, nemlig det digitale, blandt andet fordi investerings- og innovationsmiljøet har været mere attraktivt uden for Europa. Således er vores svækkede suverænitet i høj grad et symptom på et større problem. Det er derfor afgørende, at handlingsplanen – frem for at symptombehandle – fokuserer på at rydde de sten af vejen, der udfordrer vores evne til at levere stærke europæiske digitale alternativer. For at vi kan styrke vores position i fremtiden, skal vi dermed først og fremmest skabe bedre rammer for innovation samt investere målrettet i fremtidens teknologier, der understøtter udvikling på andre områder.

Fremtiden skal i høj grad bygges på åbne standarder, interoperabilitet og løsninger, der ikke låser kunder fast i lukkede økosystemer. Danmark har allerede udviklet digitale platforme, der virker i stor skala. Løsninger, som er modulære, genanvendelige og nemt kan tilpasses nye behov – og som i dag skaber målbare resultater på tværs af sektorer. Denne type teknologi bør spille en central rolle i handlingsplanen, fordi den danner grundlag for hurtigere, mere effektiv digitalisering – samtidig med at den gør os i stand til at tage større ejerskab over vores egen digitale fremtid.

Offentlige indsatser og investeringer kan ikke løfte opgaven alene. Hvis vi for alvor skal flytte noget, skal markedet selvfølge arbejdet i samme retning.

På den baggrund foreslår DI tre tværgående principper, der bør guide udformningen af planen.

1. Tænk europæisk – ikke kun nationalt

Danmark kan ikke sikre digital suverænitet alene. Vores styrke ligger i det europæiske samarbejde, hvor fælles indsatser for alvor kan styrke vores konkurrenceevne og øge vores resiliens. DI anbefaler derfor, at handlingsplanen konkretiserer, hvordan Danmark bedst kan bidrage til et mere digitalt suverænt Europa ved at fokusere på vores relative styrker og bidrag til fælles-europæiske indsatser. I stedet for at udvikle nationale særmodeller bør vi bygge videre på europæiske løsninger, standarder og faciliteter, så vi placerer Danmark som en aktiv medspiller i Europas digitale fremtid.

2. Fokusér på at skabe bedre rammevilkår

Vækst og innovation i den digitale sektor afhænger først og fremmest af stabile og forudsigelige rammevilkår. Komplekse krav og fragmenteret implementering har i de senere år hæmmet Europas digitale initiativer. Handlingsplanen bør derfor prioritere regelforenkling og skabe rammerne for bedre adgang til kapital, så virksomheder lettere kan innovere og skalere. Det kræver en koordineret indsats på tværs af myndigheder og lande for at skabe et reelt digitalt indre marked og en kapitalmarkedsunion, hvor innovation trives, og hvor det er attraktivt at blive i Europa, når ens virksomhed vokser. Det er først og fremmest en fælleseuropæisk dagsorden, men handlingsplanen bør også forholde sig til, hvilke barrierer for digital innovation der kan fjernes.

3. Investér målrettet i kritiske teknologiområder og danske styrkepositioner

Ambitionen om digital suverænitet kræver massive og målrettede investeringer i retningen af kritiske teknologiområder såsom kunstig intelligens, kvanteteknologi, cloud, 5G/6G, cybersikkerhed og mikrochips. Danmark har allerede styrkepositioner på flere områder, bl.a. i relation til kvanteområdet, cybersikkerhed, og inden for visse nicher af kunstig intelligens. DI anbefaler, at handlingsplanen tager afsæt i disse områder, og at de nødvendige fælles investeringer koncentrerer sig dér, hvor vi kan skabe reel fremdrift og forandring. Det betyder samtidig, at vi *ikke* skal indlede et "catch up-game", hvor vi forsøger at indhente årtiers teknologiudvikling på områder, hvor vi er langt bagud. Her skal vi i stedet sætte ind med kloge krav, der øger den europæiske tilstedeværelse og vores kontrol med teknologierne. Det kræver, at vi på europæisk plan beslutter os for, hvilke konkrete krav vi vil stille til leverandører, der leverer løsninger i Europa. Samtidig er der brug for, at kravene implementeres og håndhæves ensartet fra centralt hold. Det vil forhindre fragmentering, sikre lige konkurrencevilkår og samtidig modvirke, at hver myndighed skal ikke opfinde den dybe tallerken selv.

Foruden de tværgående principper anbefaler DI, at handlingsplanen adresserer fem indsatsområder, som i vores optik er afgørende for at styrke Danmarks digitale suverænitet:

- **Klare og innovationsvenlige rammer:** Skab stabile og forudsigelige regler via regelforenkling, hurtigere godkendelsesprocesser og bedre beskyttelse af immaterielle rettigheder.
- **Målrettede investeringer og bedre adgang til kapital:** Sæt skub i udviklingen af fremtidens teknologier ved at sikre mere strategisk anvendelse af og lettere adgang til EU-midler, styrket adgang til risikovillig kapital og øgede incitamenter til at investere i digital innovation.
- **Styrket offentligt-privat samarbejde og koordination:** Brug offentlige udbud og indkøb strategisk til at fremme europæiske teknologier på udvalgte områder, konkretiser konkrete typer af krav på europæisk plan, der kan øge vores kontrol med kritiske teknologier, og styrk offentligt-private partnerskaber via tidlig markedsdialog og fleksible udbudsformer.
- **Øget fokus på forskning, kompetencer og talent:** Styrk forskningen og teknologioverførslen inden for kritiske teknologiområder og investér i digital kompetenceudvikling på alle niveauer af uddannelsessystemet, understøt fleksible opkvalificeringstilbud og tiltrækning af talent.
- **Udbyg den bagvedliggende infrastruktur:** Udarbejd en samlet plan for digital infrastruktur, der sikrer kapacitet til datacentre, AI og 5G/6G med grøn strøm og fælles standarder.

Erhvervslivet står klar til at bidrage til arbejdet. Som fremhævet [i løftet, der blev overrakt til EU's politiske top under Competitiveness Summit i København](#), er en række af Europas største virksomheder klar til at øge deres investeringer i Europa med 50 pct. frem mod 2030, hvis der leveres på de nødvendige politiske reformer. I DI ser vi frem til en videre drøftelse af, hvordan vi styrker Danmark og Europas konkurrenceevne og dermed også vores digitale suverænitet.

På den måde kan vi sammen skabe et digitalt Danmark og Europa, der ikke blot følger med tiden, men former den – til gavn for virksomheder, borgere og samfund.

Med venlig hilsen

Andreas Holbak Espersen

Branchedirektør i DI Digital